

1 GROSZ STANISŁAW AUGUST PONIATOWSKI (1765)

Kolekcja:	MOJE MONETY - POLSKA (POLAND)
Muzeum:	Tyfus Darek - Moje zbiory
Właściciel:	tyfus

Datowanie:	1765
Miejsce pochodzenia:	Polska
Stan eksponatu:	Dostateczny
Materiał:	miedź
Waga:	od 3,60 do 4,21 g
Średnica:	ok. 20,6 mm
Rant:	gładki
Grubość:	ok. 1,5 mm

Opis: Stanisław August Poniatowski - ur. 1732 r.- zm. 1798 r.
 Król Polski: 1764 r. - 1795 r.
 Rodzice: Stanisław Poniatowski, Konstancja Czartoryska
 Żona: Elżbieta Szydłowska-Grabowska
 Dzieci: Konstancja Grabowska, Michał Grabowski, Izabela Grabowska, Stanisław Grabowski
 Miejsce pochówku: Bazylika św. Jana w Warszawie

AWERS (obverse) :

Monogram królewski "SAR" (Stanislaus Augustus Rex - Stanisław August Król). Nad nim korona, po bokach data emisji : 1765

REWERS (reverse) :

Herb polsko-litewski z Ciołkiem, herbem Poniatowskich, w środku.

Nad nim korona, wokół gałązki lauru, pod nimi litera "G" zarządcy mennicy w latach 1765-1768 - baron Piotr Mikołaj Gartenberg von Sadogórski.

Naokoło napis :

I. GROSSVS REG. POL. M. D. L. (jeden grosz Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Litewskiego).

Na ostatnich dwóch zdjęciach ta sama moneta w nieco gorszym stanie.

Jeszcze za życia Augusta III, w 1763, stronnictwo Czartoryskich przygotowywało zamach stanu i wprowadzenie na tron polski przedstawiciela swojego obozu z pomocą wojsk rosyjskich. 11 kwietnia 1764 nastąpiło podpisanie porozumienia pomiędzy Rosją i Prusami odnośnie przeprowadzenia w Rzeczypospolitej elekcji wspólnego kandydata. Wybór padł na stolnika litewskiego Stanisława Antoniego Poniatowskiego, który jako były kochanek Katarzyny II, gwarantował uległość wobec Rosji.

Od początku nie budził sympatii szlachty, która odnosiła się do niego z nieufnością i uważała go za zwolennika Rosjan. Także jego pochodzenie, czyli ze średniej szlachty, nie przyniosło mu popularności. Wszystko to spowodowało, że od początku miał przeciwko sobie szlachtę. Po swoim wyborze na króla, dążył do przeprowadzenia w Rzeczypospolitej reform politycznych, gospodarczych i wojskowych. Chciał realizować swoją własną politykę. Utworzono wtedy komisję skarbową i wojskową i nieznacznie ograniczono liberum veto.

Wszystko to doprowadziło do pogorszenia stosunków z Rosją, która obawiała się utraty swoich wpływów w Polsce. Spowodowało to z czasem interwencję Rosji, która zahamowała rozpoczęty przez króla proces reform.

W 1772 r. dokonano I rozbiór Polski przez Rosję, Prusy i Austrię. I chociaż król stosował politykę biernego oporu i opóźniania, to jednak ostatecznie musiał uznać utratę części ziem polskich i kontrolę rosyjskiego ambasadora.